การสร้างเสริมพลังอำนาจของสถานศึกษาและครอบครัวในการดูแลบุคคลออทิสติก ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้

Promoting Empowerment of School and Family in Caring for Persons with Autism in Five Southern Border Provinces

พาตีเมาะ นิมา[1*], ฮาซานะ ไพเราะ[1], อัศลี สนิทกุล[1], นันทิยา โข้ยนึ่ง[1],
ซัยนูรดีน นิมา[2], รอกิ เจ๊ะเต๊ะ[2], เกษมสุข พสุนธราธรรม[3]
Patimoh Nima[1*], Hasanah Piroh[1], Aslee Sanitsakul[1], Nantiya Khoynueng[1],
Zainurdin Nima[2], Roki Jehte[2], Kasemsuk Pasuntharatham[3]

(Received: January 8, 2024; Revised: May 3, 2024; Accepted: May 31, 2024)

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาด้านอาชีพสำหรับบุคคลออทิสติก ความต้องการของครอบครัวในการดูแลบุคคลออทิสติก และการส่งเสริมพลังอำนาจของสถานศึกษาและครอบครัวในการดูแลบุคคลออทิสติกใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ คือ จังหวัดนราธิวาส ยะลา ปัตตานี สงขลา และสตูล กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ บุคลากรครู ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครูจากโรงเรียนศึกษาพิเศษเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ศูนย์การศึกษาพิเศษ อาชีวศึกษา วิทยาลัยชุมชน โรงเรียนคู่ขนานระดับประถมศึกษา จำนวน 100 คน และผู้ดูแลในชมรมผู้ปกครองบุคคลออทิสติก จำนวน 77 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่มและประชุมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนานวัตกรรมการดูแลบุคคลออทิสติก วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

[1]คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

[1]Nursing Faculty, Prince of Songkla University Pattani

[2]คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

[2]Faculty of Islamic Sciences, Prince of Songkla University Pattani

[3]โรงเรียนศึกษาพิเศษเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

[3] Special Education School Development in the Special Development Zone of Southern Border Provinces.

[*]Corresponding author: Patimoh_nima@hotmail.com

ผลการวิจัย พบว่า หลังจากการส่งเสริมพลังอำนาจแก่สถานศึกษาและครอบครัวในการดูแลบุคคลออทิสติกใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ เกิดการพัฒนานวัตกรรม 2 รูปแบบ คือ บุคลากรครูจัดทำหลักสูตรฝึกอาชีพระยะสั้น ห้องเรียนคู่ขนานสำหรับบุคคลออทิสติกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาอาชีวศึกษาและวิทยาลัยชุมชน และผู้ดูแลจัดทำนวัตกรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้ปกครองในการดูแลบุคคลออทิสติกที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละชมรม ได้แก่ 1) แอปพลิเคชันสำหรับพัฒนาศักยภาพบุคคลออทิสติก (Thai-APDA) 2) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ E-book: Social Story 3) หมากขุมประเทืองปัญญา 4) หนังสือของฉัน (Buku Saya) 5) การทำเกษตรยกร่องบนพื้นกระเบื้อง

คำสำคัญ: การส่งเสริมพลังอำนาจสถานศึกษาและครอบครัว, การดูแลบุคคลออทิสติก, 5 จังหวัดชายแดนใต้

Abstract

The purposes of this participatory action research were to determine whether it would be feasible for schools to develop curricula that would address the needs of families in providing care for persons with autism, the occupation of persons with autism as well as to empower families and schools to support persons with autism in five southern border provinces: Naradhiwas, Yala, Pattani, Songkla, and Satun. Two groups of samples were created: one group consisted of 100 persons of administrative staff members, teachers from the special development zone of southern boarder provinces, special education centers, vocational education, community colleges, parallel elementary schools, and 77 caregivers from club members who are parents of persons with autism. Samples were selected using purposive sampling in accordance with the necessary requirements. Focus group discussions and workshop meetings were utilized for data collecting to foster creativity in caring for persons with autism. Content analysis was applied in data analysis.

The findings showed that following a program to empower schools and families to care for persons with autism in five southern border provinces, two types of innovations were developed: 1) Teacher personnels developed school parallel short course learning curriculum for persons with autism in schools under the vocational education commission and community college; and 2) Caregivers created innovations that were suitable for each club to increase the effectiveness of parents in caring for persons with autism. These innovations included: 1) The application of improving

efficacy of persons with autism (Thai-APDA); 2) E-book: Social Story; 3) Enhanced wisdom Mancala; 4) My book; and 5) Farming on tiled floors.

Keywords: Promoting empowerment of school and family, Caring for persons with autism, Five southern border provinces

บทนำ

โรคออทิสติก (Autism spectrum disorder: ASD) เป็นโรคทางจิตเวชที่มีความผิดปกติด้านพัฒนาการทางสมองที่ล่าช้า 3 ด้านคือ ด้านสังคม การพูดหรือด้านสื่อสาร และพฤติกรรม ผลการศึกษาทั่วโลก พบว่า จำนวนบุคคลออทิสติกทั่วโลกเพิ่มมากขึ้นเป็น 6 ใน 1,000 คน ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ในเด็ก 1,000 คนจะมีเด็กออทิสติก 23 คน เด็กชายจะมีแนวโน้มเป็นออทิสติกมากกว่าเด็กหญิง 5 เท่าตัว (Centers for Disease Control and Prevention, 2022) ซึ่งประเทศไทยพบอัตราป่วยโรคออทิสติกได้ 6 คนในประชากรทุก ๆ 1,000 คน คาดว่าทั่วประเทศจะมีเด็กป่วยเป็นโรคนี้ประมาณ 300,000 คน ในจำนวนนี้ยังเข้าถึงบริการน้อยมาก ประมาณร้อยละ 10 หรือเพียงปีละ 30,000 กว่าคนเท่านั้น (Rajavithi Hospital, 2017) และบุคคลกลุ่มนี้ไม่สามารถสื่อสารทั้งความต้องการและความรู้สึกของตน การเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะชีวิตไม่เป็นไปตามพัฒนาการ มีความบกพร่องในการดูแลตนเองไม่ว่าจะเป็นด้านกิจวัตรประจำวัน ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้างและด้านสิ่งแวดล้อม ระดับความรุนแรงของโรคแต่ละคนจะไม่เท่ากัน และร้อยละ 33 จะมีความบกพร่องทางสติปัญญาร่วมด้วย (Zeidan et al., 2022) ซึ่งโรคออทิสติกเป็น 1 ใน 4 ของโรคทางจิตเวชในเด็กที่พบได้บ่อย เด็กเหล่านี้จะเริ่มเห็นความผิดปกติตั้งแต่อายุ 1 - 2 ขวบ ลักษณะที่สำคัญคือไม่สบตา ไม่พาที และไม่ชี้นิ้ว ผู้ปกครองมักจะให้ความสนใจเกี่ยวกับการเจริญเติบโตทางร่างกายเป็นหลัก ไม่ค่อยสนใจเรื่องพัฒนาการของเด็กและเข้าใจผิดคิดว่าพัฒนาการเด็กจะเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ทำให้เด็กขาดโอกาสในการรับความช่วยเหลือในการกระตุ้นพัฒนาการตั้งแต่แรกเริ่ม (Early intervention) ซึ่งจะส่งผลต่อไอคิวและการเรียนของเด็กเมื่อโตขึ้น เพราะหากเด็กออทิสติกมีอายุมากขึ้นและไม่ได้รับการช่วยเหลือตั้งแต่ระยะเริ่มแรก จะยิ่งมีความรุนแรงของอาการทางอารมณ์และสังคมเพิ่มมากขึ้น (Beurkens et al., 2013)

จากผลการวิจัย พบว่า การบำบัดทางการพยาบาลระยะแรกเริ่มประกอบด้วยการเล่นบำบัด กลุ่มสร้างเสริมพลังอำนาจ กลุ่มสร้างเสริมพัฒนาการเด็กออทิสติกด้านการเคลื่อนไหวและกล้ามเนื้อมัดเล็ก และการให้คำปรึกษารายบุคคล ส่งผลให้กลุ่มทดลองมีความรุนแรงของอาการออทิสติกหลังได้รับการบำบัดทางการพยาบาลระยะแรกเริ่มลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0 .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการบำบัดทางการพยาบาลระยะแรกเริ่มสามารถนำมาใช้เพื่อลดความรุนแรงของอาการออทิสติกได้

(Thongpetch et al., 2019) และการช่วยเหลือบุคคลออทิสติกให้สามารถดำเนินชีวิตได้ตามศักยภาพของตน จำเป็นต้องมีการช่วยเหลือจากครอบครัว การประสานความร่วมมือจากโรงเรียน การเสริมสร้างความสามารถของบุคคลออทิสติก และการบำบัดทั้งแก่บุคคลออทิสติกและผู้ดูแลเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดี (Jull & Mirenda, 2011) ซึ่งกระทรวงสาธารณสุข พบว่า บุคคลออทิสติกช่วงอายุ 2 - 5 ปี มีการเข้าถึงการบริการของรัฐเพิ่มมากขึ้นร้อยละ 53 (Sirirutraykha, 2023) โดยการเน้นและให้ความสำคัญในการพัฒนาทักษะการสื่อสารในกลุ่มบุคคลออทิสติกที่มีความบกพร่องทางเชาวน์ปัญญา ซึ่งหากมีทักษะการสื่อสารที่ดีก็จะเพิ่มโอกาสทางการเรียนรู้ ลดปัญหาพฤติกรรม และทำให้เขามีทักษะการปรับตัวโดยรวมดีขึ้น (Hosiri et al., 2022) และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบำบัดรักษาเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะครอบครัวต้องมีบทบาทหลักในกระบวนการดูแลช่วยเหลือบุคคลออทิสติกอย่างต่อเนื่อง จึงจำเป็นต้องมีการเสริมสร้างพลังของครอบครัว โดยบุคลากรทางการแพทย์จะให้คำปรึกษาผู้ปกครอง เพื่อลดความรู้สึกผิด สับสนและการโทษตนเองของผู้ปกครอง (Kunlaka, 2018) รวมทั้งช่วยเสริมสร้างให้ผู้ปกครองมีพลังและความพร้อมพอที่จะเผชิญกับอุปสรรคต่าง ๆ ในการดูแลลูกได้อย่างต่อเนื่อง และเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง นอกจากนั้น ตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 มาตรา 8 กำหนดให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภท และต้องมีการปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อเปิดโอกาสให้ได้รับการบริการและความช่วยเหลือทางการศึกษาเป็นพิเศษตั้งแต่แรกพบความพิการ เป็นไปอย่างทั่วถึงทุกระบบและทุกระดับการศึกษา (Office of the Council of State, 2008)

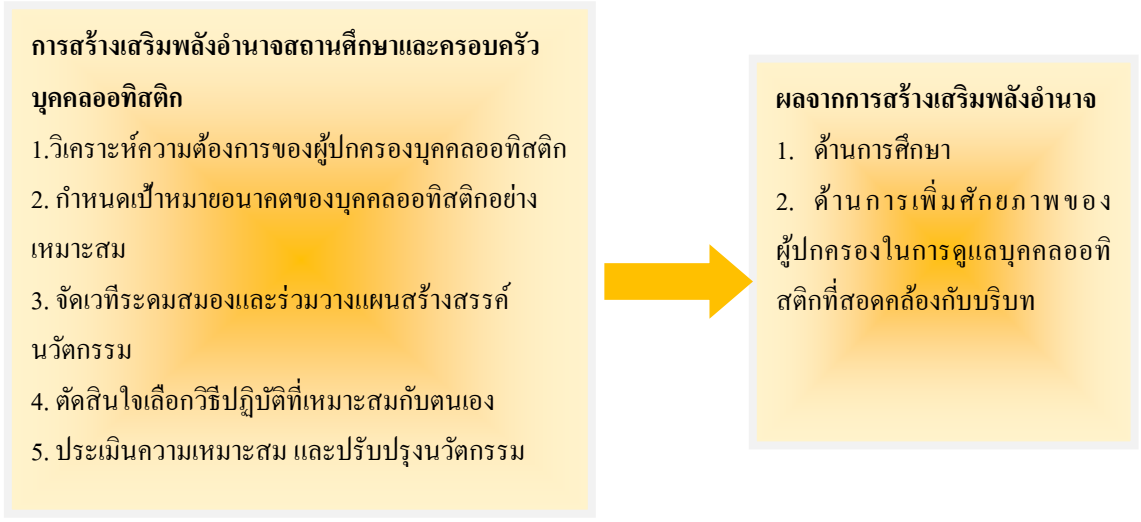
ผู้วิจัยมีประสบการณ์การดูแลบุคคลออทิสติกและทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัวบุคคลออทิสติกในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนใต้ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นมุสลิม มีวิถีในการดำเนินชีวิตประจำวันที่ยึดถือและปฏิบัติตามหลักการศาสนา เมื่อบุตรจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก็ไม่ประสงค์จะส่งไปศึกษาต่อในโรงเรียนเฉพาะบุคคลพิการที่เป็นโรงเรียนประจำ เพราะเกรงว่าอาจทำให้บุตรต้องห่างเหินจากการเอาใจใส่และขาดการกระตุ้นเตือนในการทำศาสนกิจ แต่ต้องการให้บุตรได้เรียนร่วมกับเด็กทั่วไป ครั้นเมื่อจะส่งบุตรเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาหรืออาชีวศึกษาในสถาบันการศึกษาใกล้บ้านก็ต้องพบกับความผิดหวังที่ถูกปฏิเสธจากโรงเรียนเหล่านั้น โดยมักกล่าวอ้างว่าสถาบันการศึกษาไม่มีความพร้อมด้านครูผู้สอน และหลักสูตรการเรียนการสอนที่จะรองรับเด็กออทิสติกหรือเด็กพิเศษประเภทอื่นๆเข้ามาเรียนร่วมด้วย พ่อแม่จึงต้องจำยอมให้บุตรอยู่แต่ในบ้าน ทำให้พวกเขาต้องสูญเสียโอกาสทางการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ไม่สามารถทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนๆในวัยเดียวกันได้ และขาดการกระตุ้นพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลให้มีพฤติกรรมถดถอยลงโดยไม่มีทางเลือก ซึ่งเป็นความเหลื่อมล้ำทางการ

ศึกษาที่เกิดขึ้นมาเป็นระยะเวลานานแล้ว ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงการสูญเสียสิทธิประโยชน์ด้านต่าง ๆ ดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการวิจัยการส่งเสริมพลังอำนาจสถานศึกษาและครอบครัวในการดูแลบุคคลออทิสติกใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ดูแลให้สามารถดูแลบุคคลออทิสติกได้อย่างเหมาะสม และสถานศึกษาสามารถตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการยกระดับคุณภาพการศึกษา การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมทางการศึกษาทุกช่วงวัย และเป็นทางเลือกทางการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันแก่ผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษและผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาสามารถสร้างอาชีพ มีรายได้ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ไม่เป็นภาระแก่ครอบครัวและสังคม นำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาความเป็นไปได้ของสถานศึกษาในการจัดหลักสูตรการศึกษาด้านอาชีพสำหรับบุคคลออทิสติกใน 5 จังหวัดชายแดนใต้
2. ศึกษาความต้องการของครอบครัวในการดูแลบุคคลออทิสติกใน 5 จังหวัดชายแดนใต้
3. ศึกษาผลของการส่งเสริมพลังอำนาจของสถานศึกษาและครอบครัวในการดูแลบุคคลออทิสติกใน 5 จังหวัดชายแดนใต้

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบการวิจัยการส่งเสริมพลังครอบครัวและชุมชนในการดูแลเด็กและวัยรุ่นออทิสติก ซึ่งดัดแปลงจากแนวคิดของ Gibson (1993)

วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิจัยชุดเรื่อง โครงการรูปแบบการส่งเสริมพลังครอบครัวและชุมชนในการดูแลเด็กและวัยรุ่นออทิสติกใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ โดยใช้ระยะเวลาในการศึกษาวิจัย 1 ปี 6 เดือน ระหว่างเดือนตุลาคม 2563-พฤษภาคม 2565

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด คือ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในการสอนนักเรียนทั่วไปหรือนักเรียนผู้พิการได้แก่ ออทิสติก ความพิการทางสติปัญญา และความพิการทางการเรียนรู้และผู้ที่มีความเกี่ยวข้องเป็นผู้ดูแล ทั้งเพศชายและหญิง ไม่จำกัดอายุ สามารถเข้าร่วมโครงการวิจัยในทุกกิจกรรม และอาศัยในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนใต้ ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส ยะลา ปัตตานี สงขลา และสตูล โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) บุคลากรครู ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 5 คน ครูจากโรงเรียนศึกษาพิเศษ เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 50 คน ครูจากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาอาชีวศึกษาจำนวน 25 คน ครูจากสังกัดวิทยาลัยชุมชน จำนวน 10 คน ครูจากโรงเรียนคู่ขนานระดับประถมศึกษา จำนวน 10 คน 2) ผู้ดูแลบุคคลออทิสติกในชมรมผู้ปกครองบุคคลออทิสติกจังหวัดนราธิวาส ยะลา ปัตตานี สงขลา และสตูล จำนวน 77 คน

การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ผ่านการพิจารณาโครงการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โครงการวิจัยเลขที่ psu.pn. 1 – 002 / 64 ก่อนการนำกลุ่มตัวอย่างเข้าสู่การวิจัย คณะผู้วิจัยได้พิทักษ์สิทธิ์ผู้ให้ข้อมูลโดยอธิบายให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัย และชี้แจงรายละเอียดในการเข้าร่วมการวิจัยให้เป็นไปตามความสมัครใจ พร้อมให้ลงลายมือชื่อในเอกสาร เพื่อแสดงความ ยินยอมและสามารถถอนตัวจากการวิจัยได้ตลอดระยะเวลาของการวิจัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการจัดประชุมชี้แจงโครงการแก่กลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 จังหวัด แนะนำคณะผู้วิจัย อธิบายวัตถุประสงค์การทำวิจัย และอธิบายขั้นตอนกิจกรรมการสร้างพลังอำนาจในการดูแลบุคคลออทิสติกตามบทบาทความรับผิดชอบของสถานศึกษาและผู้ดูแล และนัดหมายการเข้าร่วมกิจกรรมการสร้างพลังอำนาจโดยดัดแปลงตามแนวคิดของ Gibson (1993) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ความต้องการของผู้ปกครองในชมรมผู้ปกครองบุคคลออทิสติก

1.1 จัดประชุมสร้างความเข้าใจและขอความร่วมมือในการเข้าร่วมโครงการวิจัยแก่ผู้ดูแลบุคคลออทิสติกในชมรมผู้ปกครองบุคคลออทิสติกในแต่ละจังหวัด และจัดกิจกรรมสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) เพื่อวิเคราะห์ความต้องการ และค้นหาความสามารถของผู้ดูแลในการดูแลบุคคลออทิสติก

1.2 จัดกิจกรรมสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) แก่บุคลากรครูในแต่ละจังหวัด เพื่อทบทวนบทบาทการสอนและความเป็นไปได้ในการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียนบุคคลออทิสติก รวมทั้งนักเรียนที่มีการเรียนรู้บกพร่อง และพิการทางสติปัญญา

1.3 คณะผู้วิจัยร่วมกับกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม วางแผนงานการดำเนินการวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นทำการศึกษาจนกระทั่งเสร็จสิ้นโครงการวิจัย

2. กำหนดเป้าหมายอนาคตของบุคคลออทิสติกอย่างเหมาะสม

2.1 จัดกิจกรรมการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) แก่ผู้ดูแลบุคคลออทิสติกในชมรมผู้ปกครองบุคคลออทิสติกในแต่ละจังหวัด

2.2 จัดกิจกรรมการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) แก่บุคลากรครูในแต่ละจังหวัด

2.3 จัดการประชุมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะออทิสซึมแก่องค์กรภาคประชาสังคมที่ขับเคลื่อนในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนใต้ เพื่อให้องค์กรเหล่านั้นได้ให้ข้อเสนอแนะวิธีการดูแลบุคคลเหล่านี้เพิ่มเติม และเห็นถึงความสำคัญของบทบาทการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสนับสนุนดูแลบุคคลออทิสติกในชุมชน ตลอดจนช่วยเป็นกระบอกเสียงให้สังคมได้รับรู้และเข้าใจลักษณะของบุคคลออทิสติก เพื่อเปิดพื้นที่แก่บุคคลเหล่านี้ให้สามารถทำกิจกรรมในสังคมอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป

3. จัดเวทีระดมสมองและร่วมวางแผนสร้างสรรค์นวัตกรรม

3.1 จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) แก่ผู้ดูแลบุคคลออทิสติกในชมรมผู้ปกครองบุคคลออทิสติกในแต่ละจังหวัด โดยประธานชมรมทำหน้าที่เป็นผู้จัดการประชุมในชมรมของตนเอง เพื่อระดมความคิดเห็นของผู้ปกครองในการจัดทำนวัตกรรมที่จะช่วยพัฒนาศักยภาพในการดูแล และส่งเสริมพัฒนาการของบุคคลออทิสติกทั้งที่อยู่ที่บ้านและโรงเรียนให้ดีขึ้น

3.2 จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) แก่บุคลากรครูในแต่ละจังหวัด เพื่อระดมสมองจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนออทิสติก รวมทั้งนักเรียนที่มีการเรียนรู้บกพร่องและพิการทางสติปัญญา โดยการรับสมัครกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรครูทั้ง 5 จังหวัด เพื่ออาสาเป็นคณะจัดทำร่างหลักสูตร

4. การตัดสินใจเลือกวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมกับตนเอง

4.1 ประธานชมรมและผู้ดูแลบุคคลออทิสติกในชมรมผู้ปกครองบุคคลออทิสติกของแต่ละจังหวัดจัดการประชุม เพื่อตัดสินใจเลือกการจัดทำนวัตกรรมที่จะช่วยพัฒนาศักยภาพผู้ปกครองในการดูแล และส่งเสริมพัฒนาการของบุคคลออทิสติกที่เหมาะสมกับบริบทของตนเอง

4.2 บุคลากรครูจังหวัดยะลาอาสาเป็นทีมหลักในการจัดทำร่างหลักสูตร โดยการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อเลือกรายวิชาที่จะนำมาเขียนเป็นร่างหลักสูตร ส่วนบุคลากรครูในจังหวัดนราธิวาส ปัตตานี สงขลา และสตูลเป็นผู้วิพากษ์หลักสูตรและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

5. ประเมินความเหมาะสม และปรับปรุงนวัตกรรม

5.1 นำร่างหลักสูตรการเรียนการสอนให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านการจัดการเรียนการสอนผู้พิการ จำนวน 5 ท่าน ได้ตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้องของเนื้อหาและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

5.2 คณะผู้วิจัยร่วมกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรครูในจังหวัดยะลาเป็นผู้รวบรวมข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขร่างหลักสูตรการเรียนการสอนตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและจัดทำเล่มสมบูรณ์เพื่อทดลองจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียนออทิสติก รวมทั้งนักเรียนที่มีการเรียนรู้บกพร่อง และพิการทางสติปัญญาในระยะต่อไป

5.3 นำนวัตกรรมของผู้ดูแลในแต่ละชมรมให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านที่ปฏิบัติงานด้านการดูแลเด็กพิเศษ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องของการใช้งาน พร้อมให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

5.4 จัดการประชุมเชิงปฏิบัติ (Workshop) ในแต่ละจังหวัด เพื่อให้ผู้ดูแลในแต่ละชมรมได้ทำการปรับปรุงแก้ไขนวัตกรรมตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและจัดทำชิ้นงานที่สมบูรณ์ เพื่อทดลองใช้กับบุคคลออทิสติก รวมทั้งบุคคลที่มีการเรียนรู้บกพร่อง และพิการทางสติปัญญาในชมรมตนเองในระยะต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรครูและผู้ดูแลบุคคลออทิสติกใน 5 จังหวัดชายแดนใต้

2. ประเด็นในการทำกิจกรรมสนทนากลุ่มของบุคลากรครูใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ เกี่ยวกับการทบทวนบทบาทการสอนและความเป็นไปได้ในการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียนที่เป็นบุคคลออทิสติก รวมทั้งนักเรียนที่มีการเรียนรู้บกพร่อง และพิการทางสติปัญญา จำนวน 10 ข้อ แยกเป็น 4 ด้าน

คือ 1) ด้านนักเรียน 2 ข้อ 2) ด้านสภาพแวดล้อม 2 ข้อ 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 5 ข้อ 4) ด้านสื่อการสอน 1 ข้อ

3. ประเด็นในการทำกิจกรรมสนทนากลุ่มของผู้ดูแลใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ เกี่ยวกับการวิเคราะห์ความต้องการ และค้นหาความสามารถของผู้ดูแลในการดูแลบุคคลออทิสติก จำนวน 5 ข้อ

4. แบบบันทึกการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้สถิติเชิงพรรณนาอธิบายคุณลักษณะของข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง

2. วิเคราะห์มูลเชิงเนื้อหา (Content analysis) โดยใช้กระบวนการ 4 ขั้นตอนคือ 1) การจัดระบบระเบียบของข้อมูล (Data organization) 2) การให้รหัสข้อมูล (Data coding) 3) การจัดกลุ่มข้อมูล (Data clustering) 4) การหาความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างกลุ่มข้อมูลที่ได้เพื่อสร้างบทสรุปของความเป็นไปได้ของสถานศึกษาในการจัดหลักสูตรการศึกษาด้านอาชีพ ความต้องการของครอบครัว และผลของการส่งเสริมพลังอำนาจของสถานศึกษาและครอบครัวในการดูแลบุคคลออทิสติกในห้าจังหวัดชายแดนใต้

ผลการวิจัย

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรครู ส่วนใหญ่สอนในโรงเรียนเรียนร่วม ร้อยละ 73.3 ห้องคู่ขนานและห้องเรียนทั่วไป ร้อยละ 23.2 สอนในโรงเรียนการศึกษาพิเศษ ร้อยละ 2.6 สอนในสถาบันการศึกษาอาชีวศึกษาและวิทยาลัยชุมชน และร้อยละ 1.3 เป็นผู้บริหารโรงเรียน มีอายุในช่วงระหว่าง 21 - 30 ปี ร้อยละ 84.7 เป็นเพศหญิง มีภูมิลำเนาอาศัยในจังหวัดสงขลามากที่สุด รองลงมาอาศัยในจังหวัดปัตตานี ยะลา สตูล และนราธิวาส ตามลำดับ ส่วนใหญ่ร้อยละ 51.5 ไม่มีประสบการณ์การสอนเด็กออทิสติกหรือเด็กพิเศษประเภทอื่นๆ และร้อยละ 46.9 ไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสอนบุคคลเหล่านี้ ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้ดูแล ส่วนใหญ่เป็นมารดา ร้อยละ 76.9 ที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ 34.6 เป็นแม่บ้าน ร้อยละ 32.1 มีอายุระหว่าง 51 - 60 ปี ร้อยละ 83.3 มีสถานภาพอยู่ด้วยกัน และมีภูมิลำเนาอาศัยในจังหวัดสงขลามากที่สุด รองลงมาอาศัยในจังหวัดยะลา ปัตตานี สตูลและนราธิวาส ร้อยละ 65.4 นับถือศาสนาอิสลาม และร้อยละ 34.1 นับถือศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่ร้อยละ 32.1 จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา รองลงมาร้อยละ 28.2 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และร้อยละ 25.6 จบระดับมัธยมศึกษา ตามลำดับ ร้อยละ 62.8 มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนแต่ไม่มีเหลือเก็บ แต่ละครอบครัวร้อยละ 88.5 จะมีบุตรออทิสติกเพียง 1 คนเท่านั้น และร้อยละ 61.5 ได้ดูแลบุตรออทิสติกมาแล้ว 10 - 15 ปี ร้อยละ 61.5 ต้องเสียค่าใช้จ่ายต่อเดือนในการบำบัดรักษาบุตรต่ำกว่า 5,000 บาท มีเพียงร้อยละ 2.6 ที่เสียค่าใช้จ่ายมากกว่า 15,000 บาทต่อเดือน

ความเป็นไปได้ของสถานศึกษาในการจัดหลักสูตรการศึกษาด้านอาชีพสำหรับบุคคลออทิสติกใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ บุคลากรครูมีความคิดเห็นพ้องกันในความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีพแก่บุคคลออทิสติกที่จบการศึกษาระดับภาคบังคับ คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยเป็นหลักสูตรการเรียนการสอนที่สามารถใช้ได้กับผู้พิการทุกประเภท และมุ่งเน้นให้สถานศึกษาในระดับประถมศึกษามีแนวทางการเตรียมทักษะการฝึกอาชีพ เพื่อให้ฝึกทักษะและสร้างประสบการณ์การทำงานในช่วงการเปลี่ยนผ่านจากสถานศึกษาสู่การมีงานทำ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการศึกษาด้านอาชีพของผู้พิการทั้งในและนอกระบบการศึกษา และบรรจุหลักสูตรในระบบการเรียนการสอนในรูปแบบการฝึกอบรมระยะสั้น เมื่อศึกษาจบตามหลักสูตรที่กำหนดจะได้รับประกาศนียบัตรการอบรมฝึกอาชีพระยะสั้นของสถาบันการศึกษาอาชีวหรือวิทยาลัยชุมชนนั้น ๆ ใช้ในการประกอบหลักฐานการสมัครงาน และสามารถเทียบโอนหน่วยกิตในการศึกษาต่อเนื่องในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับสูงขึ้นไป เพื่อสร้างอาชีพและมีรายได้เป็นของตนเองในอนาคต

ความต้องการของครอบครัวในการดูแลบุคคลออทิสติกใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ ผู้ดูแลต้องการเครื่องมือที่เหมาะสมกับสภาพของบุคคลออทิสติก การเรียนรู้บกพร่อง และพิการทางสติปัญญา ที่สามารถช่วยพัฒนาศักยภาพของตนในการดูแลบุตร และช่วยส่งเสริมพัฒนาการของบุตรที่อยู่ที่บ้านและในโรงเรียนให้ดีขึ้น

ผลของการส่งเสริมพลังอำนาจของสถานศึกษาและครอบครัวในการดูแลบุคคลออทิสติกใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ โดยกลุ่มตัวอย่างได้จัดทำนวัตกรรม 2 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 บุคลากรครูได้จัดทำนวัตกรรมด้านการศึกษา พัฒนาร่างหลักสูตรการเรียนการสอนห้องเรียนฝึกอาชีพคู่ขนานสำหรับวัยรุ่นพิการและออทิสติก ซึ่งเป็นหลักสูตรระยะสั้น ประกอบด้วย 6 หลักสูตร หรือเรียกว่า “หลักสูตร 5 + 1” กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างในวิทยาลัยการอาชีพนครยะลาเป็นคณะผู้ร่างหลักสูตรประกอบด้วย 5 หลักสูตร ได้แก่ 1) หลักสูตรคอมพิวเตอร์ 2) หลักสูตรงานประดิษฐ์ของใช้จากผ้า 3) หลักสูตรจัดช่อดอกไม้แสดงความยินดี 4) หลักสูตรนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ 5) หลักสูตรขนมไทย และอีก 1 หลักสูตรโดยวิทยาลัยชุมชนยะลาเป็นคณะผู้ร่างหลักสูตร คือ หลักสูตรสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ซึ่งได้รับการพิจารณาอนุมัติจากอนุกรรมการวิชาการวิทยาลัยชุมชนยะลาในการประชุมครั้งที่1 / 2565 และปัจจุบันได้รับการบรรจุเป็นหลักสูตรระยะสั้นของวิทยาลัยชุมชนยะลาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

รูปแบบที่ 2 ผู้ดูแลได้จัดทำนวัตกรรมด้านการเพิ่มศักยภาพของผู้ปกครองในการดูแลบุคคลออทิสติกที่สอดคล้องกับบริบท โดยผู้ดูแลในชมรมผู้ปกครองบุคคลออทิสติก 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

สามารถพัฒนานวัตกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและทักษะด้านต่าง ๆ ของบุคคลออทิสติก การเรียนรู้ บกพร่อง และพิการทางสติปัญญา ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ ดังนี้

1. ผู้ดูแลในชมรมผู้ปกครองบุคคลออทิสติกจังหวัดปัตตานีพัฒนานวัตกรรมเป็นแอปพลิเคชันสำหรับพัฒนาศักยภาพบุคคลออทิสติก (Thai-APDA) ด้านการพูดและการสื่อสาร สามารถเลือกใช้ภาษาได้ทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษามาลายู

2. ผู้ดูแลในชมรมผู้ปกครองบุคคลออทิสติกจังหวัดสงขลาพัฒนานวัตกรรมเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ Ebook: Social Story ประกอบเสียงภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษามาลายู เรื่องไปเซเว่นสำหรับลูกออทิสติก เพื่อฝึกทักษะการรอคอยและพัฒนาทักษะการเลือกซื้อสิ่งของต่าง ๆ ในร้านสะดวกซื้อเซเว่นอีเลฟเว่น หรือห้างร้านทั่วไป

3. ผู้ดูแลในชมรมผู้ปกครองบุคคลออทิสติกจังหวัดยะลาพัฒนานวัตกรรมเป็นหมากขุมประเทืองปัญญา เพื่อพัฒนาสมาธิ การนับเลข การแยกแยะสี

4. ผู้ดูแลในชมรมผู้ปกครองบุคคลออทิสติกจังหวัดนราธิวาสพัฒนานวัตกรรมเป็นหนังสือของฉัน (Buku Saya) ชวนน้องออทิสติกอ่านหนังสือ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการสื่อสาร

5. ผู้ดูแลในชมรมผู้ปกครองบุคคลออทิสติกจังหวัดสตูลพัฒนานวัตกรรมโดยการทำเกษตรยกร่องบนพื้นกระเบื้อง เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ทักษะทางสังคม ฝึกกล้ามเนื้อมัดเล็ก กล้ามเนื้อมัดใหญ่ และทักษะการสื่อสาร

อภิปรายผล

การจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนระยะสั้นด้านอาชีพห้องเรียนคู่ขนานสำหรับบุคคลออทิสติก ซึ่งได้ผ่านการวิเคราะห์และพิจารณาร่วมกันของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรครูจากหลักสูตรการอาชีพจำนวนมากกว่าร้อยหลักสูตรของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ จนสามารถเลือกมาจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนได้ 6 หลักสูตร และกำหนดให้มีผู้ดูแลมาเรียนร่วมด้วยในบทบาทการเป็นพี่เลี้ยง (Job coach) เพื่อช่วยเหลือและดูแลให้บุคคลออทิสติกได้เรียนรู้และแสดงศักยภาพอย่างมีประสิทธิภาพ โดยหลักสูตรดังกล่าวไม่เพียงแต่สามารถใช้ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับกลุ่มบุคคลออทิสติกเท่านั้น แต่สามารถใช้กับผู้พิการทุกประเภทได้เช่นกัน ทั้งนี้ เพราะหลักสูตรได้กำหนดสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับผู้พิการแต่ละประเภทไว้ด้วย และเหมาะสำหรับการเตรียมความพร้อมในการศึกษาด้านอาชีพของบุคคลออทิสติกและผู้พิการ ที่มีอายุตั้งแต่ 15 - 37 ปี ในชมรมผู้ปกครองบุคคลออทิสติก 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อสร้างอาชีพและมีรายได้เป็นของตนเองในอนาคต ตลอดจนสามารถเป็นทางเลือกหนึ่งของอาชีวะบำบัด (Occupational Therapy) โดยการฝึกปฏิบัติจะช่วยเพิ่มทักษะในด้าน

สังคม ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา กล้ามเนื้อ และสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการปรับปรุงการศึกษาคนพิการของประเทศสหรัฐอเมริกาที่วางแผนและกำหนดการเปลี่ยนผ่านจากสถานศึกษาสู่โลกของการทำงานจะต้องเริ่มขึ้นเมื่อนักเรียนอายุ 16 ปี หรืออายุน้อยกว่าหากพิจารณาว่าเหมาะสม (Turnbull et al., 2004) ซึ่งสถานศึกษาโดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาควรจัดให้มีรายวิชาที่เตรียมพื้นฐานด้านอาชีพให้นักเรียนพิการในช่วงการเปลี่ยนผ่านจากสถานศึกษาสู่การมีงานทำ เพื่อให้นักเรียนได้เตรียมตัวหรือพัฒนาศักยภาพสำหรับเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาหรือระดับอาชีวศึกษาหรือนำไปประกอบอาชีพอิสระ (Sanrattana, 2019) ดังนั้น บุคคลออทิสติกและผู้พิการทุกประเภทควรได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะด้านสังคม เพื่อให้สามารถเข้าร่วมการศึกษาได้อย่างเต็มที่ไม่ถูกกีดกัน โดยรัฐบาลต้องพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ครูผู้สอน การสนับสนุนครอบครัว ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องให้จัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม จัดการบริการด้านการส่งเสริมสมรรถภาพและการฟื้นฟูสมรรถภาพที่ครอบคลุมด้านสุขภาพ การจ้างงาน การศึกษา บริการทางสังคม และสามารถเข้าถึงบริการอุปกรณ์ ความช่วยเหลือ ตลอดจนการขจัดความยากจน มีอาชีพ สร้างรายได้จุนเจือตนเองและครอบครัว ย่อมช่วยทำให้บุคคลออทิสติกมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถทำงานมีรายได้ ทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้เสมอภาคและเท่าเทียมบุคคลทั่วไป (Chokdamrongsuk, 2014)

นอกจากนั้น คณะนักวิจัยได้ร่วมกันกับกลุ่มตัวอย่างในการระดมสมองสร้างสรรค์นวัตกรรมที่ยึดหลักการเสริมพลังอำนาจครอบครัว และการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (Individualize Family Services plan : IFSP) ในการส่งเสริมพัฒนาการและศักยภาพของบุคคลออทิสติกที่จะช่วยให้กระบวนการช่วยเหลือบุคคลออทิสติกและครอบครัวมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพราะการมีส่วนร่วมของครอบครัวทำให้ผู้ดูแลมีความใกล้ชิดและอยู่กับบุตรมากขึ้น ช่วยเพิ่มทักษะการมีปฏิสัมพันธ์กับบุตรมากขึ้น ส่งผลให้ครอบครัวมีทักษะในการดูแลบุตรได้ดีขึ้น และมีความเครียดในการดูแลบุตรลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Muenphet et al., 2023) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัย พบว่า พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กออทิสติกในกลุ่มที่ได้รับพฤติกรรมบำบัดโดยครอบครัวมีส่วนร่วมหลังการทดลองลดลงกว่ากลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Phaengphomma et al., 2019) และคะแนนเฉลี่ยของอาการออทิสติกหลังได้รับโปรแกรมเสริมสร้างความสามารถในการดูแลของครอบครัวน้อยกว่าก่อนได้รับโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Punphong et al., 2019) บุคคลออทิสติกส่วนใหญ่ในแต่ละชมรมจะมีความบกพร่องของพัฒนาการด้านความเข้าใจและการใช้ภาษาในการสื่อสาร แต่จะสามารถเรียนรู้และจดจำรูปภาพได้ดี ดังนั้น การสร้างนวัตกรรมจึงเน้นการใช้ภาพและสัญลักษณ์เป็นสื่อในการสื่อสาร ได้แก่ Thai-APDA ของชมรมผู้ปกครองบุคคลออทิสติก

จังหวัดปัตตานี, E-book : Social story ของชมรมผู้ปกครองบุคคลออทิสติกจังหวัดสงขลา และ Buku Saya ของชมรมผู้ปกครองบุคคลออทิสติกจังหวัดนราธิวาส ทั้งนี้ เพราะบุคคลออทิสติกจะมีจุดแข็งในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวได้ดีที่สุด คือ การมองเห็นจากภาพและสัญลักษณ์ หากเขาสามารถเข้าใจในสิ่งที่ผู้อื่นต้องการให้เขาทำ เขาจะสามารถปฏิบัติได้เช่นเดียวกับเด็กทั่วไปได้ แต่หากเขาไม่เข้าใจในสิ่งที่คนอื่นบอก เขาก็จะเดินหนีไม่สนใจต่อคำสั่งหรือแสดงพฤติกรรมไม่พอใจอย่างมาก เพราะไม่สามารถสื่อสารให้คนอื่นเข้าใจความต้องการของตนได้ จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้เกิดปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์และเป็นอุปสรรคสำคัญในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ดังนั้น การสื่อสารจึงนับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยให้บุคคลออทิสติกสื่อความต้องการกับผู้อื่นได้ และเป็นทักษะสำคัญที่เพิ่มโอกาสทางการเรียนรู้ ลดปัญหาพฤติกรรมและทำให้เด็กมีทักษะด้านการปรับตัวโดยรวมดีขึ้น (Hosiri et al., 2022) แม้ว่าบุคคลออทิสติกจะมีปัญหาทางการสื่อสาร หากได้รับการพัฒนาศักยภาพตั้งแต่อายุยังน้อย (Early Intervention) จะช่วยให้เขาสามารถพัฒนาศักยภาพทางการเรียนรู้ และทักษะทางสังคมได้ (Whanset, 2009) ซึ่งจะส่งผลให้พวกเขาสามารถดำเนินชีวิตประจำวันในสังคมได้ตามศักยภาพอย่างมีความสุข

สรุป

การส่งเสริมพลังอำนาจสถานศึกษาและครอบครัวในการดูแลบุคคลออทิสติกใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ โดยการจัดทำหลักสูตรฝึกอาชีพระยะสั้น ห้องเรียนคู่ขนานสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาอาชีวศึกษาและวิทยาลัยชุมชนเป็นการเตรียมความพร้อมในการศึกษาด้านอาชีพของบุคคลออทิสติกและผู้พิการทั้งในและนอกระบบการศึกษา เพื่อให้ฝึกทักษะและสร้างประสบการณ์การทำงานในช่วงการเปลี่ยนผ่านจากสถานศึกษาสู่การมีงานทำ สามารถสร้างอาชีพและมีรายได้เป็นของตนเองในอนาคต และการจัดทำนวัตกรรมที่สอดคล้องกับบริบทของบุคคลออทิสติก การเรียนรู้บกพร่อง และพิการทางสติปัญญา เพื่อกระตุ้นพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมและการสื่อสาร ซึ่งจะส่งผลให้เพิ่มโอกาสทางการเรียนรู้ ลดปัญหาพฤติกรรม และมีทักษะด้านการปรับตัวได้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. กระทรวงศึกษาธิการควรกำหนดนโยบายการอบรมครูที่ไม่เคยมีประสบการณ์การสอนบุคคลออทิสติก เพราะจะทำให้ครูได้เข้าใจพฤติกรรมและธรรมชาติของนักเรียนได้ดีขึ้น และมีความมั่นใจในการสอนเด็กนักเรียนเหล่านี้ ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับสภาพผู้เรียน

2. ครูผู้สอนควรมีการเตรียมความพร้อมของบุคคลออทิสติกในการสอนทักษะการทำงานที่มุ่งเน้นเพื่อเตรียมทักษะการทำงานที่สำคัญได้แก่ สมรรถนะทักษะ (Hard Skills) คือ ความรู้และความสามารถพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนำไปใช้ในการทำงาน และจรณทักษะ (Soft Skills) คือ ความสามารถในด้านการสื่อสาร สังคม การแสดงออกทางพฤติกรรมที่ส่งเสริมให้บุคคลออทิสติกทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในขณะทำงานได้อย่างราบรื่น ส่งผลให้งานสำเร็จและมีความสุขในการทำงาน

3. ในการนำหลักสูตรมาจัดการการสอนควรจัดให้มีผู้สอนงานหรือพี่เลี้ยง (Job coach) แก่บุคคลออทิสติก เพื่อเป็นผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือ เสริมสร้างประสบการณ์และสร้างความมั่นใจแก่เพื่อนร่วมงาน รวมถึงเพิ่มความเข้าใจและการยอมรับของนายจ้าง

4. การจัดทำนวัตกรรมด้านการเพิ่มศักยภาพของผู้ปกครองในการดูแลบุคคลออทิสติกจำเป็นต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพความบกพร่องหรือความพิการของแต่ละบุคคล เพื่อให้สามารถส่งเสริมพัฒนาการและทักษะด้านต่าง ๆ ของบุคคลออทิสติก การเรียนรู้บกพร่อง และพิการทางสติปัญญาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลถึงการมีส่วนร่วมระหว่างครอบครัวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับภูมิภาค และระดับนโยบายในการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพที่เหมาะสมสอดคล้องตามบริบทแต่ละพื้นที่

2. วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการการเสริมสร้างพลังอำนาจครอบครัวและครูในโรงเรียนห้องคู่ขนานหรือเรียนรวมเพื่อการพัฒนานวัตกรรมที่จำเพาะสำหรับบุคคลออทิสติก การเรียนรู้บกพร่องและพิการทางสติปัญญา

กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgements)

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (เงินกองทุนวิจัยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์) ประจำปีงบประมาณ 2564 รหัสโครงการ* NUP6405042a

รายการอ้างอิง (References)

Beurkens, N.M., Hobson, J.A., & Hobson, R.P. (2013). Autism severity and qualities of parent-child relations. *Journal of Autism and Developmental Disorders, 43,*168 – 78. http://doi.org/ 10.1007/s10803-012-1562-4.

Centers for Disease Control and Prevention. (2022, January 25). *Data and Statistics on Autism Spectrum Disorder.* https://www.cdc.gov/ncbddd/autism/data.html

Chokdamrongsuk, C. (2014). *"Autism and work together we can".* Kasetsat University.

Gibson, C.H. (1993). *A Study of Empowerment in Mothers of Chronically Ill Children*. [Master's thesis]. Boston College. https://www.proquest.com/openview/fc7b6bfd2c7e6130553f699fc56a9200/1?cbl=18750&diss=y&pq-origsite=gscholar&parentSessionId=D9g3eUJDMIUbfuqcx0aNxr%2BwKALEBQjXmkwhMZYH08w%3D

Hosiri, T., Phattharayuttawat, S., & Savangvichayapong, C. (2022). Vineland Adaptive Behavior Profiles of Children with Autism Spectrum Disorder and Comorbid Intellectual Disability. *Thai Journal of Clinical Psychology, 53*(1), 13 - 24. https://so03.tci-thaijo.org/index.php/tci-thaijclinicpsy/article/view/253940

Jull, S., & Mirenda, P. (2011). Parent facilitators for preschoolers with autism. *Journal of Positive Behavior intervention, 13*,17 - 30. https://doi.org/10.1177/1098300709358111

Kunlaka, S. (2018). Caring for Children with Autism Spectrum: A Case Study. *Ramathibodi Nursing Journal, 24*(3). 227 – 238. https://he02.tci-thaijo.org/index.php/RNJ/article/view/113755

Muenphet, S., Chaiwan, P., & Nopmaneejumruslers, K. (2023). The Effect of the THAI MODEL Program on the Social Emotional Development of Children with Autism Spectrum Disorders, Interaction Skills and Caregiver Stress: A Case Study of Hat Yai District, Songkhla Province. *Thai Journal of Public Health and Health Sciences, 6*(2), 1 - 14. https://he02.tci-thaijo.org/index.php/tjph/article/view/259092

Office of the Council of State (2008, October). *Education Management for Persons with Disabilities Act.* https://lpgpeo.info/wp-content/uploads/2020/06

Phaengphomma, N., Yunibhand, J., & Upasen, R. (2019). The effects of behavior therapy with family involment on aggressive behavior of Autistic children. *Journal of Psychiatric Nursing and Mental Health, 33*(2), 91 - 104. http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/50374

Punphong, S., Yunibhand, J., & Suktrakul, S. (2019). The Effect of Enhancing Family Cargiving Abilty Program on Autistic Symptoms among Autistic Preschoolers. *Journal of Nursing Science Chulalongkorn University, 31*(3), 74 - 86. https://he01.tci-thaijo.org/index.php/CUNS/article/view/242328

Rajavithi Hospital (2017, July 24). *Accelerate research on the "gene" that causes autism.* https://www.rajavithi.go.th/rj/?p=5151

Sanrattana, U. (2019). Appropriate Types of Job and Career for Adults with Autism Spectrum Disorder. *Journal of Ratchasuda College, 15* (1). 87 – 103. https://so03.tci-thaijo.org/index.php/RSjournal/article/view/205732

Sirirutraykha. T. (2023, October). *How common is autism*?. https://www.happyhomeclinic.com/au02-autism-epidemiology.html

Thongpetch, U., Yunibhand, J., Choomchit, S., & Osathanon W. (2019). Effects of Early Nursing Intervention on Symptom Severity of Preschool Children with Autism. *Thai Journal of Nursing and Midwifery Practice, 6*(1), 19 - 35. https://he02.tci-thaijo.org/index.php/apnj/article/view/187078

Turnbull, H., Huerta, N.J., & Stowe, M.J. (2004). *The Individuals with Disabilities Education Act as Amended in 2004.* Pearson Education.

Whanset, S. (2009). *Potential Development of Autistic Persons Using Media to Support Visual Learning.* Klang Nana Witthaya Printing.

Zeidan, J., Fombonne, E., Scorah, J., Ibrahim, A., Durkin, M. S., Saxena, S., Yusuf, A., Shi, A. & Elsabbagh, M. (2022). Global prevalence of autism: A systematic review update. *Autism Research, 15*, 778 – 790. http://doi.org/10.1002/aur.2696